

*Dosarul nr. Ira-1860/2024
1-22074498-01-Ira-23112023-1*

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHEIERE**

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supreme de Justiție
Completul de judecată în componență:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Mânăscurtă Igor și Daguța Sergiu,

a examinat admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Bludov Ion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, în cauza penală privind-l pe

Bludov Ion XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 25.07.2022 – 23.12.2022;
2. Instanța de apel: 18.01.2023 – 23.05.2023;
3. Instanța de recurs: 23.11.2023 – 28.02.2024.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, completul de judecată,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 23 decembrie 2022, adoptată în procedură simplificată prevăzută la art. 364/1 Cod de procedură penală, Bludov Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore.

S-a dispus încasarea din contul lui Bludov Ion în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime totală de 5636 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Bludov Ion, la data de 13.03.2022, în jurul orelor 06:30 min, aflându-se împreună cu concubina sa cet. XXXX în apartamentul nr.75, din str. Maria Drăgan 2/1 A, mun. Chișinău fără careva motive au

inițiat un conflict între ei în rezultatul căruia cet. Bludov Ion i-a aplicat lui XXXX mai multe lovituri cu pumnul și piciorul în regiunea capului, după care cu un cuțit de bucătărie i-a aplicat o lovitură cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202202P0585 din 14.03.2022, plagă tăiată a regiunii spinei liliacee anterior superior pe stânga, care a putut fi cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor, echimoză la nivelul feței, echimoze la nivelul gâtului și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Bludov Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit.a) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale și a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, prin care a solicitat casarea parțială acesteia în partea încasării din contul lui Bludov Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 5635 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în acest sens.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că, expertizele judiciare nu au fost efectuate la solicitarea lui, or potrivit prevederilor sus menționate doar în cazul solicitării efectuării expertizelor judiciare de către acesta putea fi dispusă încasarea din contul ultimului a cheltuielilor suportate în acest sens.

Prin urmare, în susținerea alegațiilor sale inculpatul a făcut referire la prevederile legale din conținutul art. 142 și art. 143 Cod de procedură penală.

3.1. Împotriva sentinței a mai declarat apel și procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoasterea vinovăției inculpatului Bludov Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de doi ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința urmează a fi menținută.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a indicat că, în partea ce ține de stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată, sentința este nemotivată, or, fapta de care a fost recunoscut vinovat inculpatul Bludov Ion este una periculoasă, iar inculpatul a comis infracțiunea de violență în familie, punând în pericol viața soției sale, ultima având frică de acesta. Respectiv, unica pedeapsă oportună pentru astfel de comportament o constituie pedeapsa cu închisoarea.

În continuare, apelantul a punctat că relevante la caz sunt prevederile art. 384 alin. 3) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, legalitatea sentinței trebuie să rezulte din aplicarea legii cazului respectiv, iar motivarea sentinței trebuie să rezulte din explicarea aprecierii pedepsei în mărimea expusă în partea dispozitivă a acesteia.

În concluzie, acuzatorul a menționat că, în cazul supus judecării pedeapsă rațională este pedeapsă cu închisoarea, fiind în coraport cu fapta săvârșită, precum și va preveni săvârșirea altor fapte similare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, apelul inculpatului Bludov Ion a fost respins ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, sentința a fost casată în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care lui Bludov Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat că starea de fapt stabilită în urma cercetării judecătorești și cea de drept corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, iar acțiunile inculpatului Bludov Ion au fost încadrate corect în baza dispozițiilor art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal.

La fel, a menționat că prezenta cauză penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

Analizând sentința contestată în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel a menționat că în sensul dat, prima instanță nu a ținut cont de faptul că pedeapsa penală are drept scop corectarea și reeducarea vinovatului în spiritul executării stricte a legii, prevenirea de săvârșirea a noilor infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Prin urmare, instanța de apel a considerat întemeiate alegațiile titularului dreptului de apel în partea aplicării în privința inculpatului a pedepsei sub formă de închisoare, deoarece corijarea inculpatului nu este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar concluzia instanței de fond a fost apreciată ca fiind pripită, nemotivată și neîntemeiată.

Din considerentele expuse supra, instanța de apel a punctat că temeiul din apelul invocat de acuzatorul de stat este relevant cauzei, iar instanța inferioară nu și-a motivat just soluția adoptată, neacordând deplină eficiență la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilind în mod nejustificat pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în privința inculpatului Bludov Ion, or instanța de fond neîntemeiat și nejustificat a constatat că Bludov Ion poate fi corectat, reeducat fără aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de fond a pus accentul mai mult pe personalitatea persoanei vinovate, fără a lua în considerație și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

În consecință, instanța de apel a menționat că la caz s-a constatat temei pentru aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare în privința lui Bludov Ion, iar aplicarea unei pedepse non privative de libertate astfel cum a fost stabilită de către instanța de fond, nu răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa prevăzută de art. 201/1 alin.(1) lit. a) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost recunoscut vinovat, prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Conform prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, adică aceasta se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului și anume: limita minimă va constitui 3 luni deoarece conform art. 70 alin. (2) Cod penal, limita minima de aplicare a pedepsei cu închisoare este de la 3 luni, iar limita maximă va constitui 2 ani.

La numirea pedepsei inculpatului Bludov Ion, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.364/1 Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, astfel inculpatului urmând a-i fi aplicată în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În continuare, cu referire la apelul declarat de către inculpat instanța de apel a indicat că apreciază drept neîntemeiat argumentul inculpatului Bludov Ion privind casarea sentinței în partea încasării cheltuielilor de judecată din contul acestuia, or prima instanță just și întemeiat a stabilit că cheltuielile de judecată în suma totală de 5636 lei, suportate pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară urmează a fi încasate de inculpatul Bludov Ion în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat deoarece, procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, motiv din care, urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

În susținerea celor menționate, instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art. 229 alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Instanța de apel a conchis asupra netemeinicii argumentelor inculpatului invocate în susținerea solicitării de a casa sentința în partea dispunerii încasării din contul inculpatului Bludov Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea

expertizelor judiciare în mărime de 5636 lei, susținând soluția primei instanțe în această parte.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, la 23 noiembrie 2023 declară recurs avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Bludov Ion, prin care solicită repunerea în termen a recursului, admiterea lui și casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Bludov Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin. (1) lit. a) Cod penal, și în baza acestei legi să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă în folosul comunității pe un termen de 120 ore, cu respingerea cererii procurorului de încasare din contul inculpatului Bludov Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 5636 lei, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului avocatul menționează că, la 21 noiembrie 2023 inculpatul Bludov Ion a fost reținut și tot atunci a făcut cunoștință cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, pronunțată public integral la 04 iulie 2023, motiv din care solicită repunerea în termen a recursului.

Cu referire la solicitările de casare în partea încasării cu titlul de cheltuieli judiciare din contul inculpatului a sumei de 5636 lei, menționează că instanțele inferioare eronat au dispus încasarea cheltuielilor din contul inculpatului, deoarece expertizele judiciare nu au fost efectuate la solicitarea ultimului. Or, potrivit prevederilor legale aplicabile în sensul dat, doar în cazul solicitării efectuării expertizelor judiciare de către inculpat, puteau fi încasate din contul acestuia cheltuielile în acest sens.

Reieșind din cele menționate supra, recurentul solicită respingerea cererii procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

În partea solicitărilor privind stabilirea eronată a unei pedepse prea aspre inculpatului, recurentul menționează că instanța de apel nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, și anume că acesta se căiește sincer în cele săvârșite, vinovăția în comiterea infracțiunii care i se incriminează a recunoscut pe deplin, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii,

Reieșind din circumstanțele cazului în vederea individualizării pedepsei și ținând cont de scopul pedepsei penale, anume, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpaților, cât și a altor persoane, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, precum și condițiile lor de viață, reieșind din faptul că inculpatul Bludov Ion se căiește sincer în cele săvârșite, vinovăția în comiterea infracțiunii care i se incriminează a recunoscut pe deplin, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, comunicând instanței de judecată circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, acesta anterior nu a mai fost judecat, infracțiunea comisă de către inculpat este o infracțiune mai puțin gravă, s-a împăcat cu partea vătămată, concubinează în continuare, împreună au un copil minor, s-au iertat, motiv din care instanța urmează să aplice în privința inculpatului Bludov Ion o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore, cu respingerea cererii procurorului de încasare din contul inculpatului

Bludov Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 5636 lei, ca fiind neîntemeiată.

6. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință prin care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent și decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată consideră, că acesta urmează este inadmisibil, ca fiind tardiv, din următoarele considerente.

Potrivit art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel.

Instanța de recurs conducându-se de prevederile art. 432 Cod de procedură penală examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

În temeiul art. 432 alin. (2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs într-un complet format din 3 judecători, prin încheiere pot decide asupra inadmisibilității recursului dacă este declarat peste termen.

Conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale părților participante în proces.

În continuare, se face trimitere și la prevederile art. XI alin.(4) din Legea Nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), care stipulează că termenul de declarare a recursului împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel în cauzele penale pronunțate până la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Așadar, reieșind din conținutul normelor enunțate raportate la materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, constată că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023 a fost pronunțată integral la 04 iulie 2023. În cadrul ședinței de judecată în care a fost pronunțat dispozitivul deciziei din 23 mai 2023, au fost prezenți atât inculpatul Bludov Ion, cât și avocatul acestuia Brăteanu Veaceslav (f.d. 190-192) și totodată au fost informați despre data pronunțării deciziei integrale, și anume 04 iulie 2023 (f.d.192). Ulterior, la data pronunțării deciziei integrale inculpatul Bludov Ion și avocatul lui nu s-au prezentat, fără a invoca careva motive (f.d. 193). Drept urmare, pronunțarea deciziei motivată a instanței de apel a fost efectuată în lipsa părților, cu expedierea ulterioară a acesteia prin poștă.

În această ordine de idei, se accentuează faptul că atât înmânarea sau expedierea prin poștă, cât și plasarea deciziei integrale a instanței de apel pe Portalul național al instanțelor de judecată, reprezintă o modalitate de comunicare aptă din punct de vedere procesual să declanșeze curgerea termenului de contestare jurisdicțională a hotărârii judecătorești. Or, neglijarea de către părți, în cazul dat, de către inculpat a curgerii termenului de atac al deciziei instanței de apel, vine în urma exercitării neconforme a drepturilor procesuale.

Respectiv, completul de judecată concluzionează că pentru decizia pronunțată integral la 04 iulie 2023, termenul de contestare este de 2 luni și expiră la 04 septembrie 2023.

În situația dată, completul de judecată nu poate reține argumentele recurentului precum că la 21 noiembrie 2023, în ziua când a fost reținut inculpatul Bludov Ion a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel, ca fiind întemeiate pentru repunerea în termen a recursului, deoarece conform materialelor din dosar se atestă că inculpatul a fost asistat de un avocat pe parcursul întregului proces penal, iar în ședința de judecată în care s-a pronunțat dispozitivul deciziei și tot atunci s-a anunțat data pronunțării deciziei motivate, a fost prezent atât inculpatul, cât și avocatul lui. Inculpatul a știut de existența unei decizii de condamnare în privința sa, a cunoscut data pronunțării integrale a acesteia, însă a ignorat consecințele care pot apărea și nu și-a exercitat dreptul de a contesta cu recurs în termen decizia instanței de apel.

În contextul dat, completul de judecată consideră necesar de reținut jurisprundența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs Republica Moldova din 18 iunie 2019, în care Curtea a statuat că admiterea cererii după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 2 luni de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul depus de avocatul Asandei Dorin a fost declarat la 23 noiembrie 2023 (conform stampilei), adică peste termenul prevăzut de lege.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca depus tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului. Drept urmare, argumentele recurentului privind repunerea în termen a recursului nu pot fi considerate plauzibile de către instanța de recurs.

La acest capitol, completul de judecată accentuează că avocatul Asandei Dorin a intervenit în proces când deja termenul de contestare cu recurs a expirat, fapt confirmat prin data indicată în mandatul avocațial, respectiv în situația dată dreptul de a contesta cu recurs îi revenea avocatului participant în ședința de judecată din instanța de apel.

Din considerentele enunțate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat în prezenta cauză de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Bludov Ion a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, completul de judecată consideră, că recursul declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Bludov Ion împotriva deciziei instanței de apel din 23 mai 2023 este inadmisibil, ca fiind tardiv.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatului Bludov Ion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, în cauza penală privindu-l pe Bludov Ion Constantin, ca fiind tardiv.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecătorii

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu